

Parlamentul European

Unicitatea construcției europene se reflectă în primul rând în arhitectura instituțională. Statele acceptă să delege o parte din puterile lor suverane unor instituții comune create prin tratatele fondatoare, cu modificările succesive, instituții al căror scop este să asigure o participare democratică a Statelor Membre la luarea de decizii.

În momentul actual funcționarea Uniunii se bazează pe cinci instituții:

1. Comisia Europeană,
2. Parlamentul European,
3. Consiliul de Miniștri, numit pe scurt Consiliu,
4. Curtea de Justiție a Comunităților Europene (prescurtat CJCE) și
5. Curtea de Conturi.

Parlamentul European reprezintă, în viziunea Tratatului de la Roma, din 1957, "*popoarele statelor reunite în cadrul Uniunii Europene*".

Între 10-13 septembrie 1952, în cadrul CECO (Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului) a avut loc prima ședință a unei Adunări Parlamentare, alcătuită din 78 de membri ai parlamentelor naționale. Adunarea nu avea, în mare, decât rol consultativ, însă avea posibilitatea de a constrânge Înalta Autoritate a CECO să demisioneze, prin neacordarea votului de încredere.

În 1957, odată cu Tratatul de la Roma, se înființează Comunitatea Economică Europeană (CEE) și Comunitatea Europeană a Atomului (EURATOM). Adunarea Generală, alcătuită acum din 142 de deputați, răspundea de toate cele 3 comunități. Fără a beneficia de noi competențe, adunarea își schimbă totuși denumirea în Parlamentul European.

În 1971 CE are un propriu buget, la elaborarea și adoptarea căruia participă și adunarea.

În 1979 au loc pentru prima dată alegeri directe pentru Parlamentul European. În 1986 se semnează Actul Unic European. În aceste tratate se folosește pentru prima dată noțiunea de "Parlament European", ale cărui drepturi sunt extinse și în procesul legislativ general.

Începând cu 2004, 338 milioane de alegători din cele 25 de state membre ale Uniunii Europene își aleg cei 732 de reprezentanți în Parlamentul European (această cifră a fost stabilită prin Tratatul de la Nisa, intrat în vigoare la 1 februarie 2003).

Președintele reprezintă Parlamentul la evenimentele cu caracter oficial și în relațiile internaționale, prezidează sesiunile plenare ale Parlamentului precum și întâlnirile Biroului și ale Conferinței Președinților.

Biroul este organul de reglementare în ale cărui atribuții intră bugetul Parlamentului și problemele administrative, organizatorice și de personal.

Conferința Președinților reunește Președintele Parlamentului și președinții grupărilor politice și este organul politic al Parlamentului. Conferința Președinților stabilește ordinea de zi a ședințelor plenare, fixează calendarul activităților desfășurate de organismele parlamentare și stabilește competențele comisiilor și delegațiilor parlamentare, precum și numărul membrilor acestora.

O imagine a Parlamentului European din Strasbourg

Parlamentul European este organul reprezentativ al celor 450 de milioane de cetățeni ai Uniunii Europene. Începând cu 13 iunie 2004, acesta are 732 de membri. S-a decis că numărul maxim de parlamentari europeni trebuie fixat la 732, cu un prag minim de patru și respectiv maxim de 99 de deputați pentru fiecare stat membru.

Alocarea locurilor în parlament are la bază o reprezentare degresivă și proporțională a statelor membre. Astfel, statele mici trimit mai mulți deputați în PE decât ar trebui dacă s-ar lua în considerare strict populațiile statelor respective. Configurația actuală a Parlamentului European a fost stabilită prin Tratatul de la Nisa, care conține prevederi referitoare la echilibrul puterii și procesul decizional în cadrul Uniunii, în contextul unei structuri cu 27 de State Membre.

Cele mai recente alegeri europene s-au desfășurat în iunie 2004, simultan în toate cele 25 de state membre.

Împărțire			
Stat membru	Locuri	Stat membru	Locuri
Germania	99	Austria	18
Franța	78	Bulgaria	18
Italia	78	Finlanda	14
Regatul Unit	78	Danemarca	14
Spania	54	Slovacia	14
Polonia	54	Irlanda	13
România	35	Lituania	13
Țările de Jos	27	Letonia	9
Belgia	24	Slovenia	7
Republica Cehă	24	Cipru	6
Grecia	24	Estonia	6
Ungaria	24	Luxemburg	6
Portugalia	24	Malta	5
Suedia	19		

Țările în curs de aderare la Uniunea Europeană trimit un număr de observatori în Parlamentul European cu o anumită perioadă de timp înaintea aderării propriu-zise. Numărul de observatori și împărțirea lor politică este înscrisă în tratatele de aderare ale țărilor respective.

Observatorii pot participa la reuniunile comisiilor parlamentare, unde președintele îi poate invita să ia cuvântul, dar nu au drept de vot și nu pot lua cuvântul în ședințele plenare ale Parlamentului. Observatorii urmăresc dezbaterile din plen, din comisiile permanente și din grupurile politice din care fac parte, pentru a fi deja familiarizați cu funcționarea Parlamentului European la momentul aderării. De la data aderării și până la organizarea de noi alegeri transnaționale pentru Parlamentul European observatorii devin provizoriu deputați.

Astfel, numărul maxim de 732 de deputați poate fi depășit temporar. De exemplu, în 2004, numărul de locuri în Parlamentul European a fost ridicat temporar la 788 pentru a permite primirea reprezentanților celor zece state care au aderat la UE pe 1 mai, dar a fost redus ulterior la 732 în urma alegerilor din iunie.

În urma semnării Tratatului de aderare pe 25 aprilie 2005 la Luxemburg, Președintele Parlamentului European a invitat parlamentele Bulgariei și României să numească observatori din rândul membrilor lor. Numărul acestora, 35 pentru România și 18 pentru Bulgaria, este același cu numărul fotoliilor parlamentare alocate celor două țări după ce au aderat la 1 ianuarie 2007. Până la următoarele alegeri europene din 2009, numărul de deputați europeni va crește temporar până la 785, urmând să fie apoi redus din nou la 732 conform prevederilor tratatului de la Nisa.

Parlamentul are trei puteri importante:

☑ **Puterea legislativă**, prin care împreună cu Consiliul Uniunii Europene adoptă legislația europeană (directive, ordonanțe, decizii). Această coparticipare la procesul legislativ asigură legitimitatea democratică a textelor de lege adoptate. PE nu are (încă) drept inițiativ, adică nu poate înainta propriile proiecte de legi; acest lucru însă a fost prevăzut în noua Constituție a Europei. Acest drept inițiativ îl are la ora actuală numai Comisia Europeană. După semnarea Tratatului de la Nisa, în majoritatea domeniilor politice deciziile se iau pe principiul co-participativ, la care parlamentul și Consiliul au drepturi egale, urmând ca în cazul în care nu se ajunge la un consens decizia să fie luată în a treia ședință, în cadrul unei comisii de mediere.

☑ **Puterea bugetară**. Parlamentul European împreună cu Consiliul sunt organele bugetare ale UE. Comisia Europeană întocmește un proiect de buget. În faza de aprobare a bugetului Parlamentul și Consiliul au posibilitatea de a efectua modificări. La capitolul venituri bugetare ultimul cuvânt îl are Consiliul, la cel de cheltuieli îl are Parlamentul.

☑ **Puterea de control democratic** asupra Comisiei Europene. Înainte de numirea membrilor acesteia, Parlamentul analizează în comisiile sale competența și integritatea comisarilor desemnați. Parlamentul poate aproba numirea membrilor comisiei, sau impune retragerea unuia din comisari prin neacordarea votului de încredere. În afară de acestea, Parlamentul exercită un control politic prin Consiliul de Miniștri și Consiliul European, cu precădere în afara CE, acolo unde aceste instituții au funcții executive.

Pentru a putea analiza serios anumite probleme parlamentarii se specializează pe anumite domenii. Aceștia sunt delegați de fracțiunile parlamentare sau de grupările fără fracțiune în cele 20 de comisii permanente și cele 2 subcomisii, care sunt responsabile pentru anumite domenii de specialitate și care pregătesc lucrările în plen ale Parlamentului. În afară de aceasta există și posibilitatea de a înființa comisii temporare sau alte subcomisii.

Parlamentul European are trei sedii: la Strasbourg, Bruxelles și Luxemburg.

Sediul central al Parlamentului European se află la **Strasbourg**¹. Acolo se țin cele 12 ședințe anuale în plen, a câte patru zile fiecare. Comisiile și fracțiunile se pot de asemenea întruni la Bruxelles. La Luxemburg se află sediul Secretariatului General.

Sala plenară de la sediul din Bruxelles al Parlamentului European

¹ În antichitate cunoscut sub numele de Argentoratum, a fost locuit de gali, apoi a devenit o cetate, în timpul epocii romane. În urma păcii de la Westphalia, în 1681, orașul a fost anexat la regatul Franței.

Secretariatul General este condus de un secretar general și este alcătuit din 8 direcții, fiecare fiind condusă de un director general, la care se adaugă un Birou juridic. Direcțiile Generale mai apropiate sferei politice își au sediul la **Bruxelles**², celelalte la Luxemburg. Aici lucrează circa 3500 de angajați, adică peste jumătate din personal, mulți dintre aceștia fiind traducători și funcționari ai serviciilor administrative.

Primul sediu al parlamentului a fost ales simbolic la Strasbourg, imediat după constituire. Dar fiindcă nu existau birouri, activitățile s-au mutat întâi la **Luxemburg**³. După constituirea CEE în 1958, orașul Bruxelles a fost ales sediu al Comisiei Europene. De aceea comisiile parlamentare se întrunesc acum la Bruxelles. În Tratatul de la Maastricht s-a stabilit definitiv că sediul Parlamentului European este la Strasbourg; această clauză a fost consolidată în Tratatul de la Amsterdam, nelipsind nici din actualul Tratat de la Nisa.

Parlamentul European este singura instituție comunitară ale cărei ședințe și deliberări sunt publice. Dezbaterile, avizele și rezoluțiile acestuia sunt publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

Parlamentul European este ales o dată la 5 ani. Ultimele alegeri europene au avut loc în iunie 2004 iar următoarele alegeri vor avea loc în 2009. Numărul de deputați nu reflectă toate voturile primite; statele mai mici sunt reprezentate de un număr supraproportional de deputați, în timp ce cele mai mari, și mai ales Germania, de un număr subproportional. Această regulă s-a modificat puțin cu ocazia extinderii UE de la 1 mai 2004. După rearanjarea numărului de mandate, Germania nu a fost obligată să cedeze o parte din mandate deputaților din statele recent aderate, spre deosebire de celelalte state membre. Dacă s-ar lua în considerare totalul voturilor primite din fiecare țară, atunci numărul de deputați ar fi atât de mare încât Parlamentul European ar deveni ineficient.

În anul 1870 orașul este ocupat de Germania și va rămâne sub dominația germană până la sfârșitul Primului Război Mondial. A fost re-anexat Germaniei în anul 1940 și din nou a revenit la Franța, în perioada postbelică.

Numeroase instituții europene sunt reunite aici: Consiliul Europei, Parlamentul European, Comisia și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Comisia Centrală a Navigației pe Rin, Fundația Europeană pentru Știință, Institutul Internațional pentru Drepturile Omului.

De asemenea, Strasbourgul este sediul Școlii Naționale de Administrație (ENA) a Franței.

² Bruxelles e capitală triplă: una din cele trei capitale ale Europei (împreună cu Luxemburg și Strassburg), e capitala Belgiei federale, de asemenea capitala Regiunii autonome Bruxelles și sediul Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO).

La nașterea Belgiei, în 1830, orașul era populat de flamanzii autohtoni, dar și de valoni, germanofoni, precum și de francofoni de origine pariziană..

În 2000, Bruxelles a fost declarat capitală culturală a Europei.

³ Istoria înregistrată a Marelui Ducat al Luxemburgului începe odată cu construcția Castelului Luxemburg în anul 963.

În 1437 a avut loc o criză, familia conducătoare neavând moștenitori legitimi pentru tron. În secolele următoare, fortăreața Luxemburg a fost în mod constant mărită și întărită de cei care au ocupat-o, între alții, Bourbonii, Habsburgii, Hohenzollernii și francezii.

Revoluția belgiană dintre 1830–1839 a înjumătățit teritoriul Luxemburgului, atunci când partea vestică a țării, pur francofonă, a fost transferată Belgiei. Independența Luxemburgului a fost confirmată apoi în 1839, dar nu a fost ratificată formal decât în 1867, după ce criza luxemburgheză aproape a dus la un război între Prusia și Franța.

Luxemburg a fost invadat și ocupat de Germania în timpul primului război mondial și al celui de-al doilea război mondial.

A devenit un membru fondator al NATO și al ONU în 1946.

În 1957, Luxemburg a devenit unul dintre cele șase state fondatoare ale Comunității Economice Europene (devenită apoi Uniunea Europeană).

Comisia dă publicității pentru Parlamentul European un Raport general anual (cu cel puțin o lună înainte de deschiderea sesiunii parlamentare). Raportul este important pentru că permite urmărirea activității și a progreselor Comunităților. Apoi, Comisia își întocmește un program de lucru, avut în vedere la elaborarea discursului-program al Președintelui, (în sesiunea din luna februarie a fiecărui an). Discursul este urmat de o dezbatere generală asupra politicii trecute și viitoare, încheiată prin rezoluția asupra politicii generale a Comunităților.

Parlamentul are drept de veto asupra Comisiei. Dacă o moțiune de cenzură este adoptată cu o majoritate de 2/3 întreaga Comisie trebuie să demisioneze și să fie înlocuită. În acest caz, mandatul noilor membri ai Comisiei va expira când trebuia să expire mandatul vechilor membri. Cenzura Parlamentului are însă limite. În primul rând nu este consultat în numirea membrilor Comisiei care îi înlocuiesc pe cei din Comisia împotriva căreia s-a adoptat moțiunea de cenzură, astfel că statele pot numi în funcție exact aceiași membri.

Parlamentul este abilitat să comenteze problemele în momentul în care acestea apar, să nu se limiteze la acțiunea de investigare prin comitetele parlamentare. Ca organ consultativ, Parlamentul European este investit cu dreptul de fi consultat asupra propunerilor majore de politică în Uniunea Europeană.

Procesul de consultare are loc într-una sau în ambele faze ale procesului de luare a deciziilor. Consiliul poate consulta Parlamentul după ce a primit o propunere de la Comisie. Comisia însăși poate să consulte Parlamentul în procesul de elaborare a propunerii. În mod frecvent, Comisia și-a trimis propunerile Parlamentului European în același timp în care le-a trimis Consiliului.

Atribuțiile consultative Parlamentul și le exercită în mare parte prin comitete. O propunere anume este înaintată comitetului de resort care produce un raport conținând o schiță de opinie. Schița de opinie este dezbătută în plenul Parlamentului. Versiunea finală se comunică Consiliului sau Comisiei, după caz. Acest drept de consultare nu are și putere de decizie. Consiliul nu este restricționat și nici Comisia nu este obligată să acorde atenție opiniei Parlamentului. Totuși, în condițiile în care Tratatul cere Consiliului să consulte Parlamentul înainte de a adopta o lege, opinia Parlamentului este importantă pentru ca un act să fie adoptat în mod legal.

Activitatea partidelor politice în Parlamentul European se desfășoară la nivel de federații transnaționale, grupuri politice și partide naționale.

Federațiile s-au creat în anii '70:

- *Partidul Oamenilor (Poporului) Europei (EPP)*;
- partide *Creștin-Democrate* și ramurile acestora;
- *Partidul Liberal, Democrat și Reformist (ELDR)*; și
- *Partidul Socialiștilor Europeni (PES)*.

Pentru grupurile politice, numărul minim de persoane se specifică prin regulamentul Parlamentului. Grupurile s-au format și dezvoltat din mai multe motive, între care cele ideologice și beneficiile organizaționale sunt importante. De exemplu, fondurile pentru administrare și cercetare sunt distribuite pe baza unor sume fixate pe grup (independenții sunt considerați un grup în acest caz).

Parlamentul European este organizat și funcționează, în linii generale, prin Regulamentul interior.

Membrii din România în Parlamentul European sunt aleși prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

Mandatul membrilor din România în Parlamentul European este de 5 ani.

Cetățenii români care au vârsta de 18 ani, împliniți până în ziua de referință⁴ inclusiv, au dreptul de a alege membri din România în Parlamentul European.

Cetățenii români care au drept de vot și au împlinit, până în ziua de referință inclusiv, vârsta de 23 de ani au dreptul de a fi aleși în Parlamentul European.

⁴ prin zi de referință se înțelege ziua organizării alegerii membrilor din România în Parlamentul European

Cetățenii români care fac parte din următoarele categorii: judecătorii Curții Constituționale, avocații poporului, magistrații, membrii activi ai armatei, polițiștii și alte categorii de funcționari publici, inclusiv cei cu statut special, stabilite prin lege organică, nu pot fi aleși ca membri din România în Parlamentul European.

De asemenea calitatea de membru al Parlamentului European este incompatibilă cu calitatea de deputat sau senator în Parlamentul României, de membru al Guvernului României.

În termen de 30 de zile de la data validării rezultatului alegerilor pentru Parlamentul European, persoanele aflate în situația de incompatibilitate trebuie să opteze între mandatul de parlamentar european și funcția care generează incompatibilitatea, demisionând din una dintre aceste funcții. După expirarea termenului, dacă starea de incompatibilitate continuă să existe, persoanele aflate în situația de incompatibilitate sunt considerate demisionate din funcția de parlamentar european.

Pentru a fi înregistrate la Biroul Electoral Central, listele de candidați propuse de partidele politice, de organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, de alianțele politice sau alianțele electorale trebuie însoțite de o listă cuprinzând cel puțin 200.000 de alegători care susțin candidatura partidului politic, organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice sau alianței electorale respective pentru alegerea membrilor din România în Parlamentul European

Candidatul independent poate participa la alegeri individual dacă este susținut de cel puțin 100.000 de alegători.

Candidații înscriși în liste, care nu au fost aleși, rămân pe listele respective în ordinea în care au fost înscriși.

În caz de vacanță a mandatelor membrilor din România în Parlamentul European, survenită ca urmare a demisiei, a pierderii drepturilor electorale, a incompatibilității cu calitatea de parlamentar european sau a decesului, mandatele pentru locurile vacante sunt atribuite următorilor pe listele de candidați, în ordinea în care au fost înscriși pe aceste liste, dacă până la data validării pentru ocuparea locurilor vacante partidele sau formațiunile politice pe listele cărora au candidat confirmă, în scris, că aparțin acestora.

Vacantarea mandatelor membrilor din România în Parlamentul European, survenită ca urmare a unei înțelegeri prealabile privind demisia sau renunțarea la această funcție, este considerată nulă. Înțelegerea prealabilă privind renunțarea la funcția de membru din România în Parlamentul European nu poate constitui motiv de vacanță a funcției.

Campania electorală pentru Parlamentul European începe în data de 13 aprilie 2007. Votarea începe în data de **13 mai 2007** ora 07.00 și se încheie în data de 13 mai 2007 orele 21.00. Persoanelor existente la orele 21.00 în localul secției de votare li se va permite să-și exercite dreptul la vot.

Mandatul membrilor din România în Parlamentul European, atribuit în baza primelor alegeri organizate, încetează la încheierea legislaturii 2004 - 2009 a Parlamentului European.

Deputații și senatorii români desemnați membri ai Parlamentului European:

1.	Puşcaş Vasile	deputat	Grupul parlamentar al PSD
2.	Creţu Gabriela	deputat	Grupul parlamentar al PSD
3.	Dumitrescu Cristian Sorin	deputat	Grupul parlamentar al PSD
4.	Mihalache Sorin Dan	deputat	Grupul parlamentar al PSD
5.	Paşcu Ioan Mircea	deputat	Grupul parlamentar al PSD
6.	Podgorean Radu	deputat	Grupul parlamentar al PSD
7.	Sârbu Daciana Octavia	deputat	Grupul parlamentar al PSD
8.	Severin Adrian	deputat	Grupul parlamentar al PSD
9.	Athanasiu Alexandru	senator	Grupul parlamentar al PSD
10.	Creţu Corina	senator	Grupul parlamentar al PSD

11.	Dumitrescu Cristian Sorin	senator	Grupul parlamentar al PSD
12.	Țicău Silvia Adriana	senator	Grupul parlamentar al PSD
13.	Bărbulețiu Tiberiu	deputat	Grupul parlamentar al PNL
14.	Coșea Dumitru Gheorghe Mircea	deputat	Grupul parlamentar al PNL
15.	Silaghi Ovidiu Ioan	deputat	Grupul parlamentar al PNL
16.	Vălean Adina-Ioana	deputat	Grupul parlamentar al PNL
17.	Anastase Roberta Alma	deputat	Grupul parlamentar al PD
18.	Marinescu Marian-Jean	deputat	Grupul parlamentar al PD
19.	Iacob Ridzi Monica Maria	deputat	Grupul parlamentar al PD
20.	Petre Maria	senator	Grupul parlamentar al Alianței D.A. P.N.L.-P.D.
21.	Țirle Radu	senator	Grupul parlamentar al Alianței D.A. P.N.L.-P.D.
22.	Cioroianu Adrian Mihai	senator	Grupul parlamentar al Alianței D.A. P.N.L.-P.D.
23.	Morțun Alexandru Ioan	senator	Grupul parlamentar al Alianței D.A. P.N.L.-P.D.
24.	Șerbu Gheorghe Vergil	senator	Grupul parlamentar al Alianței D.A. P.N.L.-P.D.
25.	Popeangă Petre	deputat	Grupul parlamentar al PRM
26.	Buruiană Aprodu Daniela	deputat	Grupul parlamentar al PRM
27.	Stănescu Cristian	deputat	Grupul parlamentar al PRM
28.	Mihăescu Eugen	senator	Grupul parlamentar al PRM
29.	Moisuc Viorica Georgeta Pompilia	senator	Grupul parlamentar al PRM
30.	Kelemen Atilla Bela Ladislau	deputat	Grupul parlamentar al UDMR
31.	Konya-Hamar Sandor	deputat	Grupul parlamentar al UDMR
32.	Szabo Karoly Ferenc	senator	Grupul parlamentar al UDMR
33.	Hellvig Eduard-Raul	deputat	Grupul parlamentar al PC
34.	Ciornei Silvia	senator	Grupul parlamentar al PC
35.	Ganț Ovidiu Victor	deputat	Grupul parlamentar al minorităților naționale

Ileana Alexe

Bibliografie:

- ✘ http://ro.wikipedia.org/wiki/Parlamentul_European
- ✘ <http://www.cdep.ro/pls/parlam/structura.dp?idg=1&leg=2004>
- ✘ <http://www.unibuc.ro/eBooks/StiintePOL/anghel/6.htm> - articol Petre Anghel „Instituții europene și tehnici de negociere în procesul integrării”
- ✘ http://www.cdep.ro/camera_deputatilor/2005092930_seminarPHARE/UE_Institutii.pdf
- ✘ <http://www.infoeuropa.ro/jsp/page.jsp?lid=1&cid=190&id=4706>
- ✘ Legea nr. 33 din 16 ianuarie 2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru parlamentul european, publicată în Monitorul Oficial nr. 28 din 16 ianuarie 2007
- ✘ Ordonanța de urgență nr. 1 din 7 februarie 2007 privind unele măsuri pentru organizarea și desfășurarea alegerilor pentru parlamentul european, publicată în Monitorul Oficial nr. 97 din 8 februarie 2007

- ✘ Hotărârea nr. 128 din 7 februarie 2007 privind aprobarea programului calendaristic pentru realizarea acțiunilor necesare pentru alegerea membrilor din România în parlamentul european în anul 2007, publicată în Monitorul Oficial nr. 106 din 12 februarie 2007
- ✘ Hotărârea nr. 76 din 24 ianuarie 2007 privind stabilirea datei de referință pentru alegerea membrilor din România în parlamentul european, din anul 2007, publicată în Monitorul Oficial nr. 99 din 8 februarie 2007
- ✘ Hotărârea nr. 43 din 23 noiembrie 2006 privind desemnarea unor deputați și senatori în calitate de membru al parlamentului european publicată în Monitorul Oficial nr. 954 din 27 noiembrie 2006
- ✘ Hotărârea nr. 3 din 14 februarie 2007 pentru modificarea anexei la hotărârea Parlamentului României nr. 43/2006 privind desemnarea unor deputați și senatori în calitate de membru al parlamentului european